

Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40-ч джилд (1917—1957)

КПСС-н ЦК-н ПРОПАГАНДИН БОЛН АГИТАЦИН ОТДЕЛИН,
КПСС-н ЦК-д БААДГ МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМИН ИНСТИТУТИН ТЕЗИСМҮД

(Цааранднь. Эклцнь 92-ч номерт).

Пролетариатин диктатур оln-амтнй гарт, шин социалистическ обшество бурдэхин тблй гол зеревнь болджахиг тууджин дамшлт сургьдж медунднй. Одагй цагин байдл советск обшество, социализмин диилврмудиг газадин бшатнрас харсхин тблй болн коммунизмин тосхлтиг гардхин тблй оln-амтнй батта госуларствиг ода бийнй кергелдженй.

Коммунизм—күмн-амтнй манллсн маньгьдурк. Коммунизм тосхлгн—Коммунистическ партин аштнй күцх күцл болджана.

Коммунистическ обшествин байдл классар йилгьртлгн уурхмин, производствин средств—собственностин коммунистическ негхн янзд хуврхмин, обшествини производств ах техникин улд бсдж-бргджд, обшествини цуг чледүдин некврриг күццднй тетгхмин.

„Коммунизм гисн—капиталистическ күч-кблснй ашас хамгин ах, нүүрлгч техник олзлгч, серлтй-тоомсрта, сн дурарн ниилгдсн кбдлмшчрин күч-кблснй аш мбн—гидж В. И. Ленин сургьла. (Соч., 29-ч том, 394 халх).

Коммунизмин цагт оln амте эврннй күч-кблснй болн ухаан-седклин аргьан аль-бисарн бсгдж-бргдждүлх эв-аргь авхмин. Ухани болн күч-кблснй уулдвр хоорндк, деревнй болн балгьсн хоорндк темдгтй йилгьвр ууруулгдхмин. Күн болгын аргь-чиддари коллдж, кергтй тоотан цугтнй авч, некврн ханьгьгахмин, тегдй күч-кблсн күүнд баир ууддхмин.

Коммунистическ обшествин тосхлтд бэрх шин диилврмудин эрки иткмдженй—Коммунистическ партин гардвр, партй цутхлнйг метйр ниилдж-хамшлгын, партй оln-амтнй залгьда бэригн болджана.

V. Коммунистическ партй— советск оln-амтнй вождь, диилврин сүрй болн бүрдэгьаь

19. Кбдлмшч класс эврннй цуг нарт делкйд тууджлгч даалгьврн—капитализмиг хольвдлж, коммунистическ, шин обшество бурдлдж тосхлгьд негиг йилгьч болд уршгнй—терүнй кбтлврч-олгьалгч болгч—Коммунистическ партин гардгч чинр эрки болджахиг Алдр Октябрьск социалистическ революци, СССР-т социализм диилвотйгьяр тосхлгьна ик гидг дамшлтс иткүлдж лавтрах гидгйр медүлджнй.

Кбдлмшч классин, оln-амтнй цугьараннй турун нүүрт героическ, збрмиг, баатар йовгч улсиг эврннй зерглнйндн хамулдсн партй угагьяр, эврннй марксистск-ленинск сургьмджари, эврннй зерглнйндн хамцнйгьу болд батари эгл оln амтнй халгьцшго залгьла бэригьари ббк партй угагьяр кбдлмшч класс диилдж чадшго мбн.

Бийннй дахад сүл күртлнй ноолданд орхилдан бейн, терүнй лозунгиг, терүнй эклсн тоотиг, терүнй политикиг дбннйнд кесг зун миньгын улс эврннй ах гисн ухаан-седклиннй тоомсрар, энь-кранй, итклрнй болн күнчлгьйрн дбннйч нилчиг олзлдж партй угагьяр, Ленинй уудлдж, сургьгьд бгсн ним туургсн партй угагьяр Арьсан-кбдлмшчрин болн крестьянмуд, хаана йосиг хамчлж, арьсан капитализмиг күүүчд, эврннй кбдлмшч классин диктатур болгч Советск йосиг дай-

лдж, диилдж авч, бэрдж батлдж, орн-нутгин дотр-дундин контрреволюцин болн газадин интервентирин, империалистическ деермч булагьачрин гүлджрмг дэврлгьиг сбргдж цоклж күүүчд чадшго бйссн.

Зулг марксизм-ленинизмин чик компасар агсгдсн, советск оln-амтиг цугтнй ниицнйгьу, туурмджа күлцүр кблгч Коммунистическ партин гардврт СССР-т социалистическ обшество тосхлгх аргьта болсн. Нарта делкйд тууджргч эн тбриг күцдлгьн—советск оln-амтиг прогрессивн күмн-амтннй турун нүүрт чик кевйр орминй эзлүлв.

Ленинизм иигд сургьна: хагьлж күцдх тбр джаньгьрта, күнд, агьу ик болх дутман революционн хольврлгт гүн болдг, эгл амтиг улм слар босхлж, сергдлж, бүрдлж, сүрйкүлдж, теднй ухаан-седклин гүлджрлтиг диилврүр залгьнй кергилгддг збвтй. Күмн-амтннй туудлж амтннй турун эклц тач, эгл оln улснй байдл-джиргьлд амтннй гүн гисн, амтннй күнд гисн революционн хуврлгт кех бйссн учрта тблйдн, Октябрьск социалистическ революци цуг урдк болсн революцсас цугьарагьаснь даву, туургсн революци болсн. Кбдлмшч класс толгьачтй тер эгл оln тегдй күч-кблснрт эрлм-герл дасхад, асрлж бсгдд, уралан йовулад, сулхьврин тблй, обшествин социалистическ кевйр оньгдарулдлж тосгьхнн тблй, амтннй үнн-чик збвтй кергин тблй, цуг оln-амтнй кишгтй джиргьлин тблй, коммунизмин тблй туургсн бйр бэрдлй келгьнүр дахулдлж, залдлж оруул кергтй бйссн. Мана коммунистнрин алдр партй тер кергиг күццсн чигн мбн, күццдлж чигн бйссн.

Йисн зуулгч джимүдин эклцд, мана партй уудлдж гарч йовх цагт, Ленин иигдлж келсн: „Манд революционермудин организаци бгити—билдн тегдй Арьсанг кблврүлйд оргьвдн!“ (Соч., 5 том, 435 халх). 1917 джилн октябрия кбдлмшч-крестьянск оln-амтиг капитализмүр збрүлдж партй кбдлж орхд, Ленинск партин зерглннд зулг 240.000-хн збрмиг-баатр революционермүд бйссн. Эндр болхла Советск Союзин Коммунистическ партй, нйамн сайн шаху партин чледүдиг болн членй кандидатурмудиг хамцүлгч күчтй гидг политическ йарм болдлж бсв.

Ленин болн, терүнй сургьмджиг дахгч, дбннйч улс, Коммунистическ партиг уудлдж бүрдлхлйрн, шин янзта партй болгьдлж, марксизмин идеяин, хад болсн бат ул деер, орсин кбдлмшчрин революционн бсдж йовх джисагьяр, бас тер мет нарт-делкйд кбдлмшчрин джисанй цуг туудлгч дамшлтвр түшг авч бүрдлхьхсн. Энүнй тускар 1920 джил Ленин иигдлж бичсн: „Марксизм ганцн революционн чик теориин болдлж, Арьсанд күмнд соньсгдд уга зовань үзгч, гарулгьна халгьгч, күмнд үзгдд уга революционн героизм гаргьгч, берк гидг күчлгь болн цуцрлан уга хйавр кегч, сургьмдлж дасгч, дамшлт бсрдлж үзгч, гундлулгч, Европин дамшлтиг холгьдлж, шүүдлж хйагьч тавн жилий туудлжиг нертй кевйр тесдлж даасн мбн.“ (Соч., 31 том, 9 халх).

Хаана йосна халта мухлалгьна, күч-үзүлгьнй, дбрйүлгьнй байдл, то-томлж уга гарулгьна халгьдлж, айта гидг диилврмүд бэригьнй болн цаг зуур диилгьлгьнй хаалгьнй ивгдлж давлж гарч, мана алдр Коммунистическ партй эврннй күццсн туургсн кергүдари—Коммунистическ улан туган, марксистск-ленинск сургьмдлдан лавта бат итклтйгьн, эврннй оln-амтнндн,

нарт делкйн кбдлмшчрин джисанд, пролетарск интернационализмин йрун авч-бэригьт энь-зах угагьяр үнн-гол ухагьан бэрсн лавтрах кевйр үзүлдж медулв.

Мана партин күчнй болн диилврмудин, СССР-н кбдлмшчнр, крестьянмуд болн интеллигенцир, нарт делкйд бйх турун нүүрт йовгч болн үнн-чик ухаата тоотнй цугьяр энүг энькрдлж, күндлдин булгнй терүнднй байдл болджана. Эн энькрдлгьн болн күндллгьн кездд чигн, кен чигн эвдлж чадшго.

Революцин, гражданск болн Тбрскйн харегч дйәнй амтннй зовлнйгта күнд саамла кбдлмшчнр болн крестьянмуд эврннй Коммунистическ партй-дан цугьарагьас даву олар оргьн аюдан болсн биш. Хаана йосна бмнбс негиг йилгьч ноолда келгьнүр орх кергтй бйссн Алдр Октябрин саамла тинм болсн. Гражданск дйәнй амтннй күнд нег саамла, 1919 джилн октябрь сард тинм болдлж, партиин долахн хонгин эргид партй 200 миньгь шаху кбдлмшчнр болн крестьянмуд орсн. Ленин бнйгьртлгьн—партй болн оln-амтнй дэвртй гидг күнд-деедрт болсн. Терүнд хйрү бгч, Ленинй герьсиг күццдл дбнй болхар седлж турун нүүрт йовгч, серлтй 240 миньгьн кбдлмшчнр эврннй партй-дан орхасн. Сталинградин ббр туурсн бйр бэрдлн болсн цагта, 1942 джилн сентябрь сарас авн 1943 джилн февралн 1-шин күртл Коммунистическ партй 832 миньгьн кбдлмшчнр болн крестьянмуд орхасн. Ицгтй бүрдлгьн болн вождь болгч эврннй партй-дан оln-амтн итклтйн, социализмин кергин тблй ноолдана амтннй күнд саамла партй оln-амтн хойр хоорндан халгьцшго залгьлданы энүнйс үзгдлж медлджнй.

Социалистическ обшество тосхлж, делгьрүлнй гидг—джаньгьрта йовлд болджахиг, кесг оln түрү-зүдүг ббкрйгьннй эн залгьлдата, хольвдлгдсн хоршлтта классмудин сбрлж ноолдлгьнла харгьлгч, хуучна авьясиг, бэриг-бйаадлгч, мелкбуржуазн болн буржуазн улснн социализмд харш хйагьнсиг хамхлдж давлж гарч кергтй болдгиг—СССР-т социализм тосхлгьна туудлгч дамшлтс дасхлж медүлджнй.

Зулг дйаалданд болвсрдлж батрсн пролетариатин толгьалгч болсн—збрмигйр уралан хйагьдлж чадл, шин обшество тосхлгьна болн делгьрүлдж брглжүлхд закаг чикйр, научн кевйр медлж, олзлдж чадгч Коммунистическ партйта болсн тблйдн, советск оln-амтн эврннй хаалгьдан харгьсн дэвртй гидг түрү-зовлнйгч чилд күрч ббкрйгьд диилвр күндлж чадв.

20. Социализм болн коммунизм тосхлгьн—эгл оln-амтнй эврй бнйссннй билг-эрдмин уулдар болджана. Кесг сай кбдлмшч, крестьян, интеллигенци улсн уудлгч кучиг Коммунистическ партй нег урехул кедж хамцулад, цугьарад ирлцнйгьу туургсн тбр күцдлгьнүр зална. Эврннй эклц организацир дамдлулад, партй оln-амтнүр залгьчнй болгч: балгьсд болн селдин күч-кблсчнр цугьяр оргьч Советмудйр, кбдлмшчрин болн уулд перглчнриг толгьа-бурн цугтнй гилтй негдүлгч профсоюзмудар, крестьянск болн кустармудиг хамуулгч кооперацир, мана орн-нутгин 20 сай шаху багь наста күүүк болн кбвудиг ниицүлгч комсомолар, күч-кблсчнрин оln-зүсн обшество болн организацир дамдлулад партй советск оln-амтнй байдл-джиргьлин цуг халд улмйгьн халдадлж, элд-ахун болн культури тосхлтин цуг халхиг гардна.

(Цааранднь 2-ч халх).

Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40-ч д жилд

(Цааранднь. Экинч 2-ч халх).

сэ хяалгь даньгин ардн-ордж харсдж, цагин байдл дахдж кезэ чигн сольгддо байсн.

Советск гсударствин түрүн джилмудт, теруна меджад товкнун байдлг тетглгнэ тбл болн Востокин олд-амтснэ тегш збв эдлгч залгьлда тогталгн тбл куданьгустэ ноолдан кегдсн. Хаана Арса кесн тегш збв уга бооцасг уга кегьд, Советск гсударств Азин, Африкин болн Советск Союзин олд-амтсн хоорид юста гилд иньглгнэ ул тогтасн. Агьу-ик кучтэ индустриальн ори-нутгд хуврэнгд, социалистическ гсударств тер ори-нутгд газзагын блмэ уга байдлгнэ дээлдж авхин, терүг хадгьхин болн батлхн тбл кеджэх теднэ ноолдан ухан-седклин болн политическ дбн болсн деерн, газзагын блмэ уга байдлгнэ экономическ ул тогтахдн, промышленность тосххдн, селнэ эдл-аху бсгдлж-бргдлжүлдн дбн-нбкд болна.

Дэ бсгхдн, зер-зевикэ кедж гаргьхдн дурта классмуд, эс-гидж общественн багмуд социалистическ обществд уга. Олз үзхэр, күүнэ газрус, эс-гидж рынск буладж авхар селгнн—Советск гсударствин политикнэ ирлцш. 1922 джилн апрель сард болсн ик-ик ори-нутгудин Генуэзск конгресснд Советск Арса зер-зевиг делгү хархсн туск тбл тавлэ. 1927 джил, зер-зевиг агелгьнас гаргьхн туск конференцд Белдгнэ комиссин IV-ч сессийд түрүн бөлдж орлцал, Советск Союз зер-зевиг түргэр, делгү, күүц агелгьнас гаргьхн гисн проект орудлж бсгсн. Нарт делкн хойрдч даянэ бмк цуг джилмудт, Германи, США-н болн Англин даянэ промышленн монопольт Гитлериг зер-зевэр агелж, дорд үзгүр, Советск Союзин бмнэс дэ бсгхэр седлгнн илдкж, зер-зев икдүлгнэ бмнэс СССР даньгин ноолдлж йовсн.

Нарт делкн хойрдч даянэ хббн Нилгисн Келн-амтсин Организацар дамжуудж зер-зевэр агелгьн уурулхн тускар, зер-зевэр агелгьн болн зергэ-зевтэ чидлгн хасхин тускар Советск Союз кесг дахдж тбл тавсн. Сүлджилмудт, атомн, дахал улм ик күүчч чидлтэ термоядерн (водородн) селм кегдлж гарсн цагла, амтсиг түрүр алдлж уга кедг селм даянэ олзлгьлг уурулхн, агьариг хордагч, дахал нам ирх үйирт чигн ик аймшг үзүлгч ядерн селм сбрдж үзлгьн зогсахн гисн тбл СССР тавсн.

Олд-зүсн общественн политическ системтэ гсударств хоорндан товкнун байдлг чадхн тускиг алдр Ленин дурдал, иткүлдж медүлсн. Социалистическ гсударств эврэнн газалдн политиктэн ленинск эн авч-бэрцэр даньгин гардвр кедн. Баячудин гсударствин даянэ гилд хэрү сбрлгьлрн, хоорндан товкнун байдлгнэ залгьлда кехмн, худлгүлдэ делгүлхн, культурн залгьлда бргдлжүлдн гисн тбл Советск гсударств теднэ бмн тавсн.

Капиталистическ делкэд бйэх товкнун байдлн дурта чидлтэ ни-ниинцгүр байдлн Советск Союз кезэд чигн белн болдг билэ. Нарт делкн хойрдч даянэ бмн, гилеровск Германия дэ бсглгьн урдасн хбрлж зогсахн эрлд коллективн аймшг уга байдлгнэ систем бурдх тбл Советск Союз тавсн. Деермчр аймшг үзүлжасн ори-нутгудт Советск Союз даянэ дбн бсгхдн белн билэ. Тегял Советск Союзин кучлгн эс күүлд уырн—нарт делкэд түрүн болдж тогтсн социалистическ гсударствин Гитлерин гарар боорлж алхар седлхасн США-н, Англин, Францин реакционн улсда гилеровск Германия дорагьүр күүндвртэ бйасн учр болджана. Болв, хоорндан мбайржджсн монополистическ багмудин олзин сэ хяалгьн, теднэ классов сэ хяалгьнэ давж тусад, тегял гилеровск Германия түрүлдэ Францур болн Англүр даянхиг деерлжүлсн.

Импералистическ даяг фашизмн бмнэс кеджэх даянэ хуврэгдсн нарт делкн хойрдч дян, капиталистическ болн социалистическ ори-нутгудт хоорндан ни-ниинцгүр байдлг чадх деерн, нам даянэ халхарн чигн нег-негидн дбн-нбкд болдж чадхиг үзүлдж-медүлсн.

Болв, немшин национал-социализмг, италийск фашизмг болн японск милитаризмг күүчдлж уга келгн—капиталистическ эркин-гол ори-нутгудтар монополистическ реакционн кучн-чидлг күүчлгнүр авч ирсн уга. Эн даянэс ик ору үзэд, эврэнн сүүрэн улм икэр батлсн тер реакционн кучн-чидл, Советск Союз болн нарт делкн хойрдч даянэ ашд тогтсн наадк социалистическ ори-нутгудин бмнэс шинэс ноолда делгү хав. США-н гардлч улс, теднэ даянэ цергин тольчар болн дипломатс, социалистическ ори-

нутгудиг даянэ базмудар болн деермч даянэ блоксар буслджайхав; нарн суух үзгт Северо-атлантистическ блок, дорд-бмн үзгт—Багдадск, Азин дорд-бмн үзгт—азатск блок гилж гарцхав. Западн Германияд йос гартан буладж авсн германск милитаристирт-реваншистирт даянэ келгнэ ах тбл даки шинэс даалгьгдджана. Американск, англйск болн французск гардлч улс, немшин империализмн даянэ маши хэрү тогтахларн, эврэнн ори-нутгудин келн-амтннн сэ хяалгьн бмнэс үзүлджайхана, галар наадкхаджана, шин даянэ гэр күүц кеджэх хорлгта немшин реваншистеск зурад дбн-нбкд болджайхана.

Европин олд-амтн, түрүн болдж Западн Германия хам-коша бйэх ори-нутгудин олд-амтн, тинм политикнэ аймшгиг улм икэр үзүлж медлхаджана. Европин газрин агьүд товкнун байдлг тетгх болн германск гсударствиг негдүлж тогтахд кергтэ ик хаалгь олдж авхдн немшин олд-амтнд нбкд болхн, Европд цуг Европин ниинцн аймшг уга байдлгнэ систем бурдхнн тускар СССР тавсн тблгн европейск ори-нутгудин патриотическ чидлмүд икэр дбннхана.

Ори-нутгудт хоорндл зүткэйтэ цуг тблмүдиг эвнцгүгүр халгьхн тблэ Советск Союз, цуг социалистическ ори-нутгудт даньгин тбл тавдг билэ, тавэ чигн байдл. Германск тблгн эвнцгүгүр халгьхн тблэ кедж йовсн эврэнн цуцлартн уга ноолдагнн СССР Австрала бооца келгьарн, талдан ори-нутгудтар байдл эврэнн даянэ базмудан уурулгьарн медүлсн. Советск Союз Китдин Олд-амтнэ Ресубликкэ хамдач, товкнун байдлгн гаргч олд-амтсн джисагьэр түшг келж, Корейд болн Вьетнамд кеджасн даянэ империалистир уурулгч күүсн. США-н дбнч-тэ гьэр Египтүр англ-французск-израильск империалистирн зергэ-зевтэ гьэр дйврлгнэ бмнэс Советск Союз нег мбсдлж боссн.

23. Давсн дбчн джилн эргд Советск Союз нарт делкн политикнэ голдыч факторг хэрүр. Советск Союз агьу-ик экономическ болн даянэ кучн-чидлтэ деерн, нарт делкн тблгн, теруна бйр-халацнэ цуг ори-нутгудин ббн олд-амтснн бйр-халацлэ кезд чигн харгьлг тблэдн. Советск Союзин нарт делкн бйр-халацнэ кбдлшго бат. Улгүрн, атомн селм уурулхн туск советск некер олд-амтнэ сачан-седктэр, теднэ шунлгта дбнчтэ гьэр тавсн. Атомн селм уурулхн туск, кесг зун сэт улсин гар тавгдсн Стокгольмск дуудар, Советск Союзин тавсн эн тбл, цаг деерн чикэр тавгдсиг үзүлсн. Олд-амтнэ ухан-седкл дахулдж Советск Союз атомн болн водородн селм кедж гаргьлгиг уурулхн, терүг сбрдж үзүлгч цаг-түлдэ уга зогсахн гилж тбл тавсн. Одрт цагт цуг ори-нутгудт, цуг олд-амтс, тер тоод агьу-ик нертэ ученн улс орлцсн, водородн селм сбрдж үзүлгч уурулхн тблэ кедлж йовх джисн, советск эн селвэр чикэр болн цаг деерн тавгдсиг лавлж медүлджана.

Товкнун бйхнн тблэ, общественн олд зүсн системтэ гсударствс хоорндан эвнцгүр байдл, экономическ дблрдэ келгьн, товкнун байдлгн хадгьхнн болн терүг батлхн тблэ кедж йовх олд-амтнэ джиснэ, Советск Союзин ноолдан ирлнэ, ирлцл уга чигн байдлг, юнэгд гиллэ, цуг ори-нутгудин куч-кблсчир товкнун бйхэр седлхана, зер-зев икдүлгьиг уурулхар седлхана, энн тегял даянэ налогсн хату зовлнгиг багьрулгьнүр, олд-амтнэ бйэх байдл ясулгьнүр авч ирх збвтэ. Социальн стрйин политическ халацнэ болн шаджчд сүзлгьнэ оньгдан гилж йилгьл уга багта товкнун байдлгн кумн амтнн икнхнн амьгол сэ хяалгьнэ ирлджана.

Ори олд-амтснн товкнун бйхэр седлгнэ аш мана цагт күүс-дундур миллиард шаху күүтэ Европин болн Азин социалистическ чигн, капиталистическ чигн гсударствс орлцсн „товкнун байдлгнэ агьу“ тогталгьнүр авч ирч. Хамгин олар орлцсн прогрессивн джиснэ болж товкнун байдлгнэ джиснэ цуг ори-нутгудтар делгдрж бсдж йовна.

Мана цагт дян эрк биш болх збвтэ биш. Зер-зевс икдүлхдн болн деермч дэ бсгхдн дурта империалистическ реакцион хар чидлин, капиталистическ монополюсын бмнэс, тоолгдшго гару болн хамхрлг үзүлгьнэс кумн амтнэ геллч шин дэ бурдгьлчнриг амгьалгч арүн тблмүдлр омгшхасн гсударствс болн ори-нутгудт сбрдж зогсдлжана. Нарт делкн социалистическ системиг батлгьн, социалистическ ори-нутгудин даньгин товкнун байдлгнэ политик, товкнун байдлг тат-

цахадг улсин джиснэ делгү бсглгн, деермчнрин гариг күүнэ, шин дэ делгүлхд боомтг болна.

Болв, кемрджэн империализмн кучн-чидл, нарт делкн шин дэ бсгсн цагтан, олд-амтсн буршалгьнла болн сбрүлцлгьнлэ харгьлж, цуг капиталистическ системиг күүшднэ күүрлгьнүр авч ирх.

VII. Кумн амтнэ хувин тууджд Алдр Октябрьск социалистическ революцин нилчнэ

24. Октябрьск социалистическ революц СССР-н олд-амтнэ байдл джиргьлд агьү ик хуврлү кесн деерн эн революц делкн тууджин цуг йовудт, кумн амтнэ хувин тууджд йилгьлч нилчэн үзүлсн.

Октябрьск революц, нарт делкэл сулхврин тблэ ноолдана джиснэ бсдж бргдлжлгнэ очта темдгн болад, цуг ори-нутгудин куч-кблсчирт шин кучн-чидл орулдж, ашнэ диллвр күүцд эднэ иткилжин батрулдж, колониальн болн газалдн блмэд бйэх ори-нутгудтар келн-амтнэ сулдж хлгнэ джиснэ урднэ үзүлдэ уга бслт-бргмдлж гаргьсн. Октябрьск революцд цуг олд-амтн бргмдлж-бахмдлин үлгүр үзсн, теруна бурдасн стройднэ болхла, цуг ори-нутгудин куч-кблсчирн зүткж күүцэр йовхнн кев-язннэ үзсн.

Октябрьск революцин татсн хаалгьд мана цагт Китдин алдр олд-амтн, Европин болн Азин кесг ори-нутгудин куч-кблсчир орцхав. Китд болн олд-амтнэ демократин талдан чигн ори-нутгудтар болсн социалистическ революцин диллвр—1917 джилн октябрин хббн делкн тууджин хамгин темдгтэ үүлдвр болджана. Кемрджэн делкн хойрдч даянэ бмн социалистическ системн хувд делкн газрин агьүгнн 17 процентнэ, цуг амнэ 9 процент шахун болн делкн промышленн продукцион эрдчт шаху хувнэ тусджасн болхла, бгтэ нарт социалистическ ори-нутгудт делкн агьүгнн 23 процентнэ эздлжана, эн агьүд делкэ бйэх амтнэ 35 процент шахунэ бйана, делкн промышленн продукция гурвна кеснэ нег хув шахунэ гаргьгдана.

Делкн капитализмн системэс, Советск Союзта хамдан хамцу социалистическ лагерь болсн ори-нутгудт хагьлгч гарлгн—социализмн болн капитализмн кучн-чидлн дүнчлгч, социализм тал икдүлж, унгарнэ сольв. Социалистическ лагерин ори-нутгудин кучн-чидл болн ни-негн бсглгн—цуг делкэд социализмн ул-сүүрн болн прогрессивн кучн-чидлг улм икэр батлджана.

Социализмн лагерин кучн-чидл—энүнд орцхадг ори-нутгудин саян нийлж-негдлгнэ, эднэ нег ухан-седкл болн ашнэ күүц күүлд байдн. Мел эн социалистическ ори-нутгудин олд-амтсн хоорндан, правительствс болн марксистс-ленинск партэс хоорндан нийлж негдлгнэ сүүрд ахнр-дүүрнн халацн байдл, дамшларн селвцлгн, экономическ халхарн заг угагар үзүлгн болн иньгинэр нег-негидн дбн-тус боллгнэ үзүлж батрсн. Капитализмн унэг-утхас иштэ капиталистическ ори-нутгудт коорнд мейарклдн, бшарклдн гард метар, социалистическ лагерин ори-нутгудин тинм халац-байдл социализмн унэг-утхас ирлдн гарх халац-байдл болджана. Социалистическ лагерин ори-нутгудин эвдрлдн уга ни-нигьлгнэ пролетарск интернационализмн ул-бэрцнэ шингьрсн. Социалистическ нег чигн ори-нутг, эн ах-дүүгннэ гьэр нег-негидн дбн-тус боллгнэ хамчлж үзүлгнэ орл уга зогсдлж чадш уга. Эс тингхлэ, теруна бийннэ сэ хяалгьнэ харлгта болх билэ, юнэгд гиллэ, социалистическ гсударствс нег-негиднэ экономическ болн политическ дбн-тус курлгн—ори-нутг болгн тус-тустан түргэр бсдж-бргмдлж эв-аргь учрагьлд энүнд аймшг уга байдлг теткнэ.

Диялсн социализмн түрүн ори-нутг болн социалистическ ори-нутгудин брк-булд хамгин кучтэ болн дамшларн байн ори-нутг болад Советск Союз эврэнн интернациональн даалгьвран күүц-гьэд, социалистическ талдан ори-нутгудт даньгин дбн-тусан кургнэ. Эн ори-нутгудин олд-амтн Советск Союзд социализмн тулг үзэд энүнд ах-дүүгннэр иткж иньлнэ. Эн иткмдлж, иньлгьнэ социализмн бштрн салвдлж чадшго.

25. Октябрьск революцин дамшлгг үзүлдвртэ кевэр эдлж шингьлгнэ—капиталистическ системэс хагьлгч гарсн цуг ори-нутгудт социализмнэ

(Цааранднь 4-ч халх).

Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40-ч джилд

(Цаарандкы. Экинч 3-ч хаалга).

хаалгыр йовхдн донь болджана. Китдин алдр олин-амтнй вождь Мао—Цзе—дун илгдж келнй. Мел Алдр Октябрьск социалистическ революцин хаалгыр йовад мана Китдин олин-амтнй олгй цагин дилдврмуднй кўцсми. Китдин олин-амтнй китайск революциг Октябрьск социалистическ революцин цаарандк йовуд гидж дэньгинд халаджалй, энуг тегад агьу ик бахмдг гидж тоолна*. Октябрьск революцин донч джилд тууджлгч цуг делкйн идчирнй, эн революц социализмур го хаалгы татснд, социализмур йовдж йовх цуг орн-нутгудин тблй олзлдж болм цугварад ирлцнйгьу шин цагин йосна йовуд илджж узулснд байдм.

1920 джилд Ленин гиджж заала: "...Биди ода эвранны бмнй нарт делкйн збвр ик дамшлт-тавди, эн дамшлт,—мана революцин зйрм гол йилгыл-аягнй бййрн газрин, келин-амтнй оншин, орсин чинртй болсн деерйн делкйн чинртйг лавта кевйр узулдж келджйнй" (Соч., 31-ч том, 5 халх).

Социалистическ революцин дилдврн болн шин социалистическ общество бурдйлгьнй кев-авднй болн йосна эркинй ним болджахиг социалистическ орн-нутгудин тууджлгч дамшлт герчлджйнй: кбдлмшч класс политическ йосиг дйялдж авлгын, пролетариатин диктатур токталгын—марксистск-ленинск партин гардгч нилгчд кўч-кблсчирин тблй бйях демократк,кбдлмшч класс крестьян улсин гол олла болн кўч-кблсчирин талдан цуг йнйгслй кех ницйн; келин-амтнй дадряг уга келгын болн олин-амтс хоорид тегш збв болн ах-дўу-гын иньгиллгьиг бурдйдж токталгын; капиталист-рин эзнгтдйхсн збврийг уга келгын болн эрки чинртй производственнй средствиг социалистическ, олна збвр кедж токталгын; социализм болн коммунизм тосхлгьнд, кўч-кблсчирин бйял-джиргьлин кемдйжй ббллулгьнд збрулгдсн индустриг болн буюкднй экономикиг зурагыр халаддж бсдж-бргд-жйулгьн; селйнй элд-ахуг дусулдж социалистическ кевйр хуврулгьн; социалистическ госуларст-виг батлдж бсдж-бргджйулгьн болн социалистическ демократиг бсдж-бргджйулгьн, социализмин дилдврмудиг газдин болн дотр-дундин классин бшйртин дйврлгьнй харслгын; эн орн-нутгун кбдлмшч класс социализмин болн коммунизмин—пролетарск интернационализмин—идей—делгрўлхин тблй ноолддж йовх,талдан орн-нутгудин кбдлмшч классла таардж негдлгын.

Кбдлмшч классин халхас обществиг политическ гардвр угагыр, капитализм социализмд дусйа орлгьна хаалгьин эв-аргыр, кбдлмшч классин диктатур угагыр, социализм тосхд болхм гидж бодж батлджахасн олин-зўсн реформистск болн оппортунистическ теорийсиг Октябрьск революц унгарнй сбнхлсми.

Обществиг социалистическ кевйр хуврулгьнй гол эв-аргьнй—социалистическ революц болн кбдлмшч классин политическ йос, пролетариатин диктатурин тинм, эс-гидж талдан янз-токталгын болджахиг тууджлгч дамшлт узулджйнй. Кбдлмшч класс йос авлгьна хаалгьнй болхла, социалистическ кевйр хуврулгьнй эв-аргьнй болн йовуднй болхла, бас теду мет пролетариатин диктатурин янзнь болхла—олин зўсн орн-нутгудин бсдж-бргджлгьнй тодрха бйяллй ницйтй, терунас иштй хуврулгьнй гол эв-аргь, пролетариатин диктатурин янз—тинм болх деерйн нам эвранны онч-та болхмн.

Социалистическ революцин, социализм болн коммунизм тосхлгьна цугтад ирлцнйгьу зйрм гол унйг-утхнй болн йосна йирин эргцнь, орн-нутг болгын онц-бвйрц хаалгьта гидж эс йилгьлгьйр ишлдж марксизм-ленинизм уруднй. Социалистическ революцин цугтад ирлцнйгьу ундсн ухан-утхнй мартад, социализмур йовдж йовх орн-нутг болгьна келин-амтнй онц-бвйрцнй шшалагьдж толлг хйляц марксизм-ленинизмд ик харш.

26. 1917 джилдин Октябрьск революц эклицин татсн кумин-амтнй бсдж-бргджлтин болн хувин цуг делкйн тууджлгч хуврлт ода бийнй нарт делкйн, капитализмин йоснд бйях хувд чиги кучтй темдгтйгьйр медгднй.

Делкйн социалистическ систем бйялгьнй факт бийнй капитализм-дорхнй социализм деер болдг учр, капитализмин бмнйс кедг пролетариатин классово ноолданд капиталистическ орн-нутгудин пролетариатин кўчи-чидлиг кесг холван икдўлджйнй.

Социалистическ революцас ййлгьн баячудиг революционнй кбдлмшч джисйнй бмнйс деермчлгьнй чаньгьаалгьнла зерглдўлдж джалв икдўлгьнй,кбдлмшчин цаг хаслгьна болн и. ч. телу мет кбдлмшчирин некврт зйрмдйн хйру бгйа, зйрминь ханьгьтах болгьна.

Кбдлмшч классин бурднйгьу болн политическ серл-тоомср бсйа йовна. Франц Италья хойрла йдл капиталистическ ик орн-нутгудар бурднйгьу кбдлмшчирин икнйкнй коммунистическ партьс донь-тусан кўргьхйнй. Кемрджйн 1917 джилд Октябрьск революц болх алднд Арйсйа коммунист-рин тонь 250 миньгьнйэс давдхасн болхла, талдан орн-нутгудар коммунист-рин бйрхн зуг олин-бшш тоота багмуд бййсми болхла, ода коммунистическ партьсин зерглдйсйр 33 сай гар кун негдсми. Коммунистическ идейсин нилчнь йирдйн йослдж бслгьнй тускар, коммунистическ джисйнй бсдж-бргджлтин тускар эн герчлджйнй. Алдр Октябрьск социалистическ революц баячудин идеологд, кбдлмшчирин джисйнд гарсн оппортунизмд, социал-шовинизмд болн харш-ухани национализмд кўулч покльгь бсми. Марксизм-ленинизмдин тут дор кесг сай кўч-кблсчир зогсцхав.

Капитализмин сбрлийн хурцлгьн, реакционн баячудин ул-суурнь сулджлгьн—реформистск партьсин кризисиг гўулулдж, кўч-кблсчир дунд социал-демократин барун халхин толгьачирин улмйг сулджж буурулн. Капитализмин йосна бмнйс, ни-тбвкнйнй тблй, демократин болн социализмин тблй ноолдлгьнд кбдлмшч классин ницлдж-негдлгьн бсдж чаньгьри. Эннь—кбдлмшч джисйнд гардг таслвр салврлтиг бокрах эв-аргь учрана, теруг угагыр кбдлмшч класс йос тартан дйялдж авч чалдго.

Ода, социалистическ орн-нутгудин агьу кўч-тй лагерь бйях, империализмин колониальн систем кўрчрчх цаглы, буржуазн болн мелкобуржуазн партьсин чинрнь буурчх цагла, капиталистическ зйрм орн-нутгудар эгл олин-амтнй, крестьянств кбдлмшч классин [эргид хамцхд тааста, ирлцнйгьу бйялл учрв. Мана цагт кбдлмшч класс толгьачта йовх демократическ бргн джисйнд агьу ик аргь-чинр бйяхиг—реакционн болн фашизмдин бмнйс кесг

ноолданд, зйрм орн-нутгудар демократическ чидл-муд хамидж авчкад урулдвр кеджйх йовдмуд узулдж медулджйнй.

Болв чиги, империализм, энунй идеолог, политикс болн журналист-рин, терунй цуг пропагандистск аппарат, гун ном болн обществин-экономическ систем болгч марксизм-ленинизмур, социализмур, дйврлгь келгьнй зогсах бйятхй, хйрн нам улм догшдулад бйяцхйнй. Сул цагт "келин-амтнй коммунизм" гих нерйялгьтй омкргч идея саната юм тархалгьн, коммунистическ партьс дунд олин-зўсн ревизионистск бослг гарлгьн—эди коммунистическ джисйнй бмнйс реакцин чидлмуд, о-логическ хорлан халдахар седлгьн болджана.

Ревизионизм урднй бйясн кевйрн, бас ода чиги нарт делкйн янзта. Эвранны уулдтннй ундсйрн эн—кбдлмшч классин зйрм йнйгд баячуд дмйгьн халдадж, кўч-узулгьнй аш болджана, ода цагин бйялл болхла эн—барун халх татдг социалист-рин буржуазн, реформистск идеолог коммунист-рин бат серлтй бшш йнйгднй улмйгьн хальдалгьна аш болджана.

Одгй цагин ревизионизмин учр-ундсиг узулгч ах ончнь юмб?

Тер ончнь ним: марксизмйс хагыцлгьн капиталист-рин эзнгьлгьнд бйях производствин бсд-ствиг олин-дундин эзлгьйр сольгт кешгогыр седлгьн, пролетариатин диктатурин идеййе социалистическ революц кехд, социализм болн коммунизм тосгьхд кбдлмшч класс болн энунй марксистск-ленинск парть гардгч чинртй болдгин туск сургьм-джас бишрклгьн, буржуазн демократизмин халхур шовтрдж орлгьн. Ревизионизмин эн халхиг Веигрт Имре Надь тус йилгьнй кевйр узулгьн социализмин кергйе тавлдж бишркв.

Пролетарск интернационализмин гол-уханас зулгьн, социалистическ лагерин хамидлиг хагыч-хар седлг халхур орлгьн, националистическ хйляц-стй боллгьн—олгй цагин ревизионизмин ончнь болджана. Капитализмйе социализмур орлгьна зйрм гол-туслнь, цугтад ирлцнйгьу зйрм ончсиг болн алдршго зокалнй ревизионист-рин бурушац-хана.

(Цаарандкы дарук номерт).